

श्रीसोमनाथसंस्कृतविश्वविद्यालयः, वेरावलम्

पी-एच.डी. प्रवेशपरीक्षा-२०२३
(Ph.D. Entrance Test-2023)

प्रश्नपत्रे विभागद्वयम् अस्ति

A

द्वितीयो विभागः

प्रश्नसंख्या	प्रश्न	उत्तरसंकेतः
प्रश्न:-१	निरुक्तानुसारं भावविकाराः भवन्ति – (A) नव (B) अष्ट (C) सप्त (D) षट्	☐
प्रश्न:-२	‘विद्ययामृतमश्नुते’ – इति मन्त्रांशः कस्यामुपनिषदि मिलति ? (A) कठोपनिषदि (B) ईशावास्योपनिषदि (C) केनोपनिषदि (D) प्रश्नोपनिषदि	☐
प्रश्न:-३	‘जातवेदः’ इति पदेन कः सम्बोध्यते ? (A) अग्निः (B) इन्द्रः (C) वायुः (D) आदित्यः	☐
प्रश्न:-४	‘जर्भरी’ इति शब्दस्य कोऽर्थः ? (A) भर्तारौ (B) हन्तारौ (C) कर्तारौ (D) दातारौ	☐
प्रश्न:-५	ऋग्वेदप्रातिशाख्यस्य रचयिता ----- । (A) सायणः (B) शौनकः (C) कात्यायनः (D) हलायुधः	☐
प्रश्न:-६	निरुक्तस्य तृतीयकाण्डस्य नाम किमस्ति ? (A) नैघण्टुककाण्डम् (B) दैवतकाण्डम् (C) नैगमकाण्डम् (D) तन्त्रकाण्डम्	☐
प्रश्न:-७	कर्म चोदना ब्राह्मणानि ब्राह्मणशेषो भवति ----- । (A) मन्त्रभागः (B) आरण्यकम् (C) ब्राह्मणग्रन्थः (D) अर्थवादः	☐
प्रश्न:-८	राजाहरिश्चन्द्रस्य राजसूययागे अध्वर्युः कः आसीत् ? (A) विश्वामित्रः (B) जमदग्निः (C) वसिष्ठः (D) वामदेवः	☐

प्रश्न:-९	शुक्लयजुर्वेदस्य प्रथमाध्याये वर्णनमस्ति ----- । (A) दर्शपूर्णमासस्य (B) चित्तियागस्य (C) अश्वमेधस्य (D) अग्निहोत्रस्य	☐
प्रश्न:-१०	‘जैमिनीयब्राह्मणम्’ – इत्यस्य सम्बद्धः केन वेदेन सह वर्तते ? (A) ऋग्वेदेन (B) यजुर्वेदेन (C) सामवेदेन (D) अथर्ववेदेन	☐
प्रश्न:-११	अयं केवलान्वयिहेतुरस्ति ----- (A) धूमः (B) वह्निः (C) प्रमेयत्वम् (D) गन्धवत्त्वम्	☐
प्रश्न:-१२	धारण-ध्यान-समाधीनामेकत्रस्थितिः किमुच्यते ----- (A) परिणामः (B) अन्तःकरणम् (C) प्रज्ञा (D) संयमः	☐
प्रश्न:-१३	सत्कार्यवादनिरूपणाय हेतुरयमुपयुज्यते----- (A) असदकरणात् (B) शक्तस्य शक्यकरणात् (C) सर्वसम्भवाभावात् (D) सर्वमपि	☐
प्रश्न:-१४	‘तत्त्वमसि’ महावाक्यम् अस्य वेदस्य वर्तते ----- (A) ऋग्वेदस्य (B) यजुर्वेदस्य (C) सामवेदस्य (D) अथर्ववेदस्य	☐
प्रश्न:-१५	शमादिषट्सम्पत्तौ अयं नास्ति----- (A) समाधिः (B) सम्बन्धः (C) श्रद्धा (D) तितिक्षा	☐
प्रश्न:-१६	पीलुपाकवादिनः एते सन्ति ----- (A) नैयायिकाः (B) वैशेषिकाः (C) साङ्ख्याः (D) बौद्धाः	☐
प्रश्न:-१७	बाह्यार्थानुमेयत्ववादिनः एते सन्ति----- (A) वैभाषिकाः (B) सौत्रान्तिकाः (C) योगाचाराः (D) माध्यमिकाः	☐
प्रश्न:-१८	जैनदर्शने वादोऽयं प्रस्तावितः----- (A) अनेकान्तवादः (B) स्याद्वादः (C) ख्यातिवादः (D) शून्यवादः	☐
प्रश्न:-१९	जैमिनीयमीमांसायां सूत्रसंख्येयमस्ति----- (A) २,६५५ (B) २,६५६ (C) २,५४४ (D) २,६४४	☐

प्रश्न:-२०	खण्डनखण्डखाद्यग्रन्थकर्ता अयम् ----- (A) श्रीनाथः (B) श्रीहर्षः (C) मण्डनमिश्रः (D) शङ्कराचार्यः	☐
प्रश्न:-२१	निषेधविकल्पयोः का सञ्ज्ञा विधीयते? (A) विभाषा (B) पदम् (C) संयोगः (D) संहिता	☐
प्रश्न:-२२	भाववाच्ये कर्त्तरि का विभक्तिः? (A) सप्तमी (B) द्वितीया (C) तृतीया (D) चतुर्थी	☐
प्रश्न:-२३	परार्थाभिधानं वृत्तिः इति वृत्तिलक्षणं कुत्र न प्रवर्तते? (A) जायते (B) शब्दकारः (C) धनवान् (D) राजपुरुषः	☐
प्रश्न:-२४	एध्-धातोः लुङ्लकारस्य उत्तमपुरुषस्यैकवचने किं रूपम्? (A) एधिषीष्ट (B) ऐधे (C) ऐधिष्ये (D) ऐधिषि	☐
प्रश्न:-२५	गोशब्दस्य द्वितीयाविभक्तेः बहुवचनरूपं किम्? (A) गावाः (B) गाम् (C) गावः (D) गाः	☐
प्रश्न:-२६	अधिहरि इत्यत्र अव्ययं विभक्तिसमीपसमृद्धिः इति सूत्रेण कस्मिन्नर्थे अव्ययीभावसमासः विधीयते? (A) समीपार्थे (B) विभक्त्यर्थे (C) समृद्ध्यर्थे (D) अभावार्थे	☐
प्रश्न:-२७	व्यूढोरस्कः इत्यत्र कः समासः? (A) तत्पुरुषः (B) बहुव्रीहिः (C) द्वन्द्वः (D) अव्ययीभावः	☐
प्रश्न:-२८	अधिवसति वैकुण्ठं हरिः इत्यत्र कर्मसञ्ज्ञाविधायकं सूत्रं किम्? (A) कर्तुरीप्सिततमं कर्म (B) कर्मणि द्वितीया (C) अधिशीङ्स्थासां कर्म (D) उपान्वध्याङ्वसः	☐
प्रश्न:-२९	व्याकरणाध्ययनस्य सप्तमं गौणप्रयोजनं किम्? (A) यो वा इमाम् (B) अविद्वान्सः (C) चत्वारि (D) विभक्तिं कुर्वन्ति	☐
प्रश्न:-३०	जन्मादयः विकाराः कति सन्ति? (A) चत्वारः (B) पञ्च (C) षट् (D) सप्त	☐

प्रश्न:-३१	अहो दुरन्ता बलवद्विरोधिता इति सूक्तिं कः वदति? (A) भीमः (B) युधिष्ठिरः (C) वनेचरः (D) दुर्योधनः	☐
प्रश्न:-३२	हिरण्यगर्भाङ्गभूः इति शब्दस्य कः अर्थः? (A) सुवर्णम् (B) धेनुः (C) ब्रह्मा (D) नारदः	☐
प्रश्न:-३३	द्वौ क्वौ महदन्तरं किं सूचयतः? (A) सादृश्यम् (B) अविरोधम् (C) अभेदम् (D) महदन्तरम्	☐
प्रश्न:-३४	करुणरसस्य स्थायिभावः कः (A) हासः (B) शोकः (C) उत्साहः (D) वात्सल्यम्	☐
प्रश्न:-३५	निपीय इति शब्दे कः धातुः? (A) पिब (B) पा (C) पीड् (D) पूञ्	☐
प्रश्न:-३६	नलचम्पूग्रन्थस्य रचयिता कः? (A) बाणभट्टः (B) त्रिविक्रमभट्टः (C) नारायणभट्टः (D) महिमभट्टः	☐
प्रश्न:-३७	उपोढरागेण विलोलतारकमिति पद्ये कः अलङ्कारः? (A) अपह्नुतिः (B) उत्प्रेक्षा (C) समासोक्तिः (D) विभावना	☐
प्रश्न:-३८	काव्यप्रकाशानुसारं शब्दः कतिविधः? (A) द्विविधः (B) त्रिविधः (C) पञ्चविधः (D) सप्तविधः	☐
प्रश्न:-३९	मुखसन्धौ कति अङ्गानि भवन्ति ? (A) द्वादश (B) त्रयोदश (C) सप्तदश (D) अष्टादश	☐
प्रश्न:-४०	प्रियप्राया वृत्तिर्विनयमधुरो वाचि नियमः इति पद्ये किं छन्दः? (A) मन्दाक्रान्ता (B) वसन्ततिलका (C) शिखरिणी (D) आर्या	☐
प्रश्न:-४१	श्रीमद्भागवतमहापुराणानुसारम् ऋषभदेवस्य पत्न्याः नाम किम्? (A) सुकन्या (B) देवहूतिः (C) जयंती (D) तिलोत्तमा	☐
प्रश्न:-४२	श्रीमद्भागवतमहापुराणे नवयोगीश्वराः कस्मै ब्रह्मोपदेशं ददति? (A) देवर्षिनारदाय (B) निमिराज्ञे (C) वसुदेवाय (D) उद्धवाय	☐

प्रश्न:-४३	श्रीमद्भागवतमहापुराणे मित्रासुतः कोऽस्ति? (A) विदुरः (B) सूतपुराणी (C) उद्धवः (D) मैत्रेयः	☐
प्रश्न:-४४	कौटिल्यार्थशास्त्रे प्रथमाधिकरणे कति अध्यायाः सन्ति? (A) १९ (B) २१ (C) १५ (D) २०	☐
प्रश्न:-४५	पञ्च संस्थाः प्रकीर्तिताः इति विनायाधिकारिके कस्य अध्यायस्य वाक्यांशः? (A) एकादशाध्यायस्य (B) द्वादशाध्यायस्य (C) दशमाध्यायस्य (D) सप्तदशाध्यायस्य	☐
प्रश्न:-४६	याज्ञवल्क्यस्मृतौ व्यवहाराध्याये प्रथमप्रकरणस्य नाम किम्? (A) स्वामीपालविवादप्रकरणम् (B) विक्रियासंप्रदानप्रकरणम् (C) साधारणव्यवहारमातृकाप्रकरणम् (D) सीमाविवादप्रकरणम्	☐
प्रश्न:-४७	तपस्विनो दानशीलाः कुलीनाः सत्यवादिनः। धर्मप्रधाना ऋजवः पुत्रवन्तो धनान्विताः॥ कस्य प्रकरणस्य श्लोकोऽयम्? (A) दिव्यप्रकरणस्य (B) साक्षिप्रकरणस्य (C) अग्निविधेः (D) सीमाविवादप्रकरणस्य	☐
प्रश्न:-४८	श्रुतिस्तु वेदो विज्ञेयो धर्मशास्त्रं तु वै स्मृतिः। मनुस्मृतौ कस्याध्यायस्य श्लोकांशोऽयम्? (A) प्रथमाध्यायस्य (B) द्वितीयाध्यायस्य (C) सप्तमाध्यायस्य (D) न कस्यापि	☐
प्रश्न:-४९	मनुस्मृतौ द्वितीयेऽध्याये कति श्लोकाः सन्ति? (A) २४९ (B) ११९ (C) ३२० (D) २८०	☐
प्रश्न:-५०	भागवते विसर्गलीलानाम्नः कः स्कन्धः ? (A) ३ (B) ४ (C) ५ (D) ६	☐